

Warszawa, 24 czerwca 2002 r.

Opinia w sprawie wykonania budżetu państwa za 2001 r. w części 11 - Krajowe Biuro Wyborcze

Uwagi formalne

Budżet Krajowego Biura Wyborczego na 2001 r obejmował dochody i wydatki związane z działalnością statutową Biura, realizowane przez cztery zespoły działające na szczeblu krajowym oraz delegatury wojewódzkie. W roku sprawozdawczym w ramach części 11 finansowano zadania związane z przygotowaniem i prowadzeniem wyborów:

- uzupełniających do Senatu RP (zarządzonych na 28 stycznia 2001 roku),
- uzupełniających i ponownych do rad gmin, powiatów i sejmików wojewódzkich oraz referendum lokalnych,
- do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 23 września 2001 roku,

Wykonanie budżetu państwa w zakresie dochodów i wydatków KBW przedstawiono w sprawozdaniu w sposób przejrzysty, jednak uwagę zwraca zbyt niski stopień szczegółowości niektórych danych i brak części objaśnień. Ze względów metodologicznych nie porównano wykonania budżetu w 2001 roku do danych z poprzednich okresów ¹.

¹ Ustawa budżetowa na 2001 rok została opracowana z uwzględnieniem nowej klasyfikacji budżetowej, tj. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 8 lipca 2000 roku w sprawie klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów.

Uwagi merytoryczne

1. Wykonanie **dochodów budżetowych** w cz. 11 – Krajowe Biuro Wyborcze w latach 1999 – 2001, prezentuje poniższa tabela.

wartość w tys. zł

Dział	Treść	1999 r.	2000 r.	2001 r.		Dynamika 2001 : 2000 w %	
		Wykonanie	Wykonanie	Ustawa budżetowa	% wykonania	ceny nominalne	ceny realne
	KBW						
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	55	29	58	78	134,5	269,0 254,9

Dochody KBW na 2001 rok zaplanowane w kwocie 58 tys. zł, zrealizowane zostały w wysokości 78 tys. zł, tj. przekroczone o ponad 34%. Poważne przekroczenie planu dochodów wynikał głównie ze zwrotów niewykorzystanych przez gminy dotacji na zadania zlecone, których wartość była trudna do przewidzenia. Ponadto źródłami dochodów budżetowych były wpływy ze sprzedaży wyrobów i składników majątkowych, takich jak sprzedaż używanego smochodu służbowego oraz publikacji z wynikami wyborów. Wydaje się, że można uznać, iż precyzyjniejsze oszacowanie wyższych dochodów było trudne na etapie konstruowania planu. W Krajowym Biurze Wyborczym na koniec roku nie odnotowano zaległości w realizacji dochodów budżetowych.

2. **Wydatki budżetowe** na 2001 r. wydatki zaplanowano w wysokości 28.355 tys. zł. W ciągu roku Minister Finansów dokonał zmian w budżecie Krajowego Biura Wyborczego, polegających na **zwiększeniu** środków z rezerw celowych w wysokości 77.487 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem:
- wyborów uzupełniających do Senatu RP (1.819 tys. zł),
 - wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (72.861 tys. zł),
 - uzupełniających i ponownych oraz referendum lokalnych (2.808 tys. zł)
- oraz **zmniejszeniu** środków o 11 tys. zł, w wyniku zmiany zasad wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Ostatecznie plan

wydatków po zmianach zamknął się kwotą 105.831 tys. zł i został wykonany w 98,3 % planu po zmianach.

2.1 Wydatki w rozdziale 75101 – urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa wyniosły w 2001 r. 27.583 tys. zł i zostały zrealizowane w 97,3%. Natomiast w porównaniu do wykonania poprzedniego roku nastąpił realny wzrost wydatków o 0,7%.

W ramach tego rozdziału finansowane były zadania:

- zespołów działających na szczeblu krajowym oraz delegatur wojewódzkich,
- zlecone gminom w zakresie prowadzenia i aktualizacji stałych rejestrów wyborczych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono wydatki w 2001 w rozdziale 75101 (plan – wykonanie) oraz ich strukturę.

wartość w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2001 r.					Struktura w %
		ustawa budżetowa	Plan po zmianach	wykonanie	% wykonania (6:4)	% wykonania (6:5)	
1	2	4	5	6	7	8	9
	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	28 355	28 344	27 583	97,3	97,3	100,0
I	Dotacje i subwencje	5 400	5 400	5 382	99,7	99,7	19,5
II	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2 677	2 600	2 506	93,6	96,4	9,1
	w tym:						100,0
	§ 3020 nagrody i wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	85	87	24	28,2	27,6	1,0
	§ 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	2 592	2 513	2 482	95,8	98,8	99,0
III	Wydatki bieżące	19 752	19 818	19 170	97,1	96,7	69,5
	w tym:						100,0
1.	Wynagrodzenia osobowe pracowników (§ 4010)	11 598	11 598	11 535	99,5	99,5	60,2
2.	dodatkowe wynagrodzenie roczne (§1040)	845	845	810	95,9	95,9	4,2
3.	Składki na ubezpieczenia społeczne (§4110)	2 154	2 151	2 038	94,6	94,7	10,6
4.	Składki na Fundusz Pracy (§ 4120)	295	300	295	100,0	98,3	1,5
5.	Wpłaty na PFRON (§ 4140)	10	10	6	60,0	60,0	0,0
6.	Materiały i wyposażenia (§ 4210)	792	891	856	108,1	96,1	4,5
7.	Energia (§ 4260)	332	311	274	82,5	88,1	1,4
8.	Usługi remontowe (§ 4270)	255	367	250	98,0	68,1	1,3
9.	Pozostałe usługi (§ 4300)	2 861	2 741	2 543	88,9	92,8	13,3
10.	Podróże służbowe krajowe (§ 4410)	262	270	257	98,1	95,2	1,3

11.	Podróże służbowe zagraniczne (§ 4420)	46	46	19	41,3	41,3	0,1
12.	Różne opłaty i składki (§ 4430)	90	81	75	83,3	92,6	0,4
13.	Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (§ 4440)	170	170	169	99,4	99,4	0,9
14.	Podatek od nieruchomości (§ 4480)	7	8	8	114,3	100,0	0,0
15.	Składki od organizacji międzynarodowych (§ 4540)	5	5	4	80,0	80,0	0,0
16.	Fundusz dyspozycyjny (§ 4710)	30	33	31	103,3	93,9	0,2
IV	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	526	526	525	99,8	99,8	1,9

W strukturze wydatków bieżących największy udział miały kwoty przeznaczone na wynagrodzenia z pochodnymi (76,5%), które w porównaniu do ustawy budżetowej i planu po zmianach wykonane, zostały w 98,5%. Fundusz wynagrodzeń wzrósł w stosunku do okresu poprzedniego nominalnie i realnie odpowiednio o 8,8% i 3,1%. W badanym okresie zatrudnienie w KBW według stanu na koniec roku wyniosło 271 etatów i było o 2 etaty wyższe od stanu w analogicznym okresie poprzedniego roku. Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto wyniosło 3.368 zł i było wyższe o 267 zł, tj. o 7,6% od osiągniętego w roku poprzednim. W porównaniu do przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej było ono wyższe o 54,7%.

W strukturze prezentowanych wyżej wydatków znaczącą pozycję stanowiły również pozostałe usługi (13,3%), na które składają się głównie opłaty czynszu, usługi teleinformatyczne i telekomunikacyjne, usługi porządkowe, szkolenia i narady. W związku z sygnalizowanymi zmianami klasyfikacji budżetowej, nie było możliwości wykonania szczegółowej analizy porównawczej omawianych wydatków w dłuższym przedziale czasu.

2.2 Wydatki w rozdziale 75108 – wybory do Sejmu i Senatu wykonane zostały w kwocie 73.968 tys. zł, tj. w 99 % planu po zmianach. Ze środków sfinansowano przygotowanie i przeprowadzenie wyborów:

- do Sejmu i Senatu RP (97,6% ogółu wydatków),
- uzupełniających do Senatu RP obejmujących obszary trzech województw (2,4% środków).

W ramach kwot przeznaczonych na wybory do Sejmu i Senatu ponad 70% środków zostało przekazane w formie dotacji dla gmin, głównie na zryczałtowane diety dla członków obwodowych komisji wyborczych i sporządzanie spisów wyborców. W materiale resortowym (s. 23) wyspecyfikowano około 80% wydatków na kwotę 58.407 tys. zł. Wydaje się, że uzasadnione byłoby

szczegółowe rozliczenie środków budżetowych w tym zakresie, tym bardziej, że przy wydatkach rządu 19.211 tys. zł (w § 4270 – zakup usług pozostałych) nie ma żadnego omówienia.

2.3 Wydatki w rozdziale 75109 - wybory do rad gmin, rad powiatów, sejmików wojewódzkich oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie wykonane zostały w kwocie 2.507 tys. zł, tj. na poziomie planu po zmianach. Ze środków sfinansowano przygotowanie i przeprowadzenie:

- przedterminowych wyborów w siedmiu województwach do ośmiu rad gmin i miast,
 - 70 referendów w sprawie odwołania rad gmin przed upływem kadencji,
 - wyborów uzupełniających do 461 rad gmin,
- oraz wyborów uzupełniających do sejmików wojewódzkich, rad powiatów i gmin.

2.4 Zgodnie z ustawą budżetową **wydatki majątkowe** KBW określone zostały kwotą 526 tys. zł. Po uwzględnieniu zwiększenia środkami z rezerwy celowej plan wydatków zamknął się wielkością 1.775 tys. zł i został zrealizowany w pełnej wysokości. Ponad 70% środków zostało wydatkowanych na zakupy inwestycyjne, związane z realizacją zadań dotyczących wyborów (serwery, zestawy komputerowe, sieć lokalna z licencją na oprogramowanie). Z kwot przeznaczonych na wydatki majątkowe jednostki centralnej sfinansowano zakup samochodu osobowego i urządzeń komputerowych.

Uwagi końcowe

- Informacje KBW należy ocenić pozytywnie z punktu widzenia przejrzystości, opisu realizacji zadań i działalności Biura.
- Planowane dochody budżetowe wykonano w 134,5% co wynikało głównie ze zwrotu nie wykorzystanych przez gminy dotacji. Statystycznie wysokie, ponadplanowe dochody, nie mogły być przewidziane i uwzględnione na etapie budowy planu.
- Zmiany klasyfikacji budżetowej jakie miały miejsce w 2001 roku uniemożliwiły analizę porównawczą wydatków w układzie paragrafowym. Nie mniej jednak, w wydatkach na zadania związane z wyborami do Sejmu i Senatu, uwagę zwraca mało szczegółowa specyfikacja poniesionych wydatków. Powyższe dotyczy

głównie zakupu usług pozostałych, które stanowią około 25% wydatków zrealizowanych w rozdziale 75108 – wybory do Sejmu i Senatu.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu w zakresie części 11 – KBW, stwierdzając jedynie nieznaczne uchybienia w skontrolowanych delegaturach, nie mające jednak istotnego wpływu na wykonanie całości budżetu. W roku poprzednim NIK nie stwierdziła nieprawidłowości w wykonaniu budżetu.

Sporządziła: Urszula Smołkowska